

**Az Országos Környezetvédelmi Tanács véleménye
a környezetvédelemmel, a hulladékgazdálkodással és a víziközmű-szolgáltatással
összefüggő törvények módosításáról szóló törvény tervezetével kapcsolatban**

Az Országos Környezetvédelmi Tanács (a továbbiakban: Tanács) a környezetvédelemmel, a hulladékgazdálkodással és a víziközmű-szolgáltatással összefüggő törvények módosításáról szóló, elektronikus úton 2025. október 28-án este közigazgatási egyeztetésre megkapott törvény tervezetével (a továbbiakban: Tervezet) kapcsolatban a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 44. § (2) bekezdése alapján az alábbi véleményt adja:

I.

- 1. A Tervezet 1. §-ával megállapítani kívánt Kvt. 66/B. §-át, illetve a hozzá kapcsolódó módosító rendelkezéseket a Tanács megalapozatlannak és aggályosnak tartja.** Sajnálatos módon a Kvt. módosításának a valódi indoka sehol nincs érdemben kifejtve, a Tervezet egészéhez készült indokolás és a hatásvizsgálati lap információtartalma értékelhetetlen. **Amennyiben a Kvt. 66/B. §-ának megállapítását az Európai Bizottság 2025. májusi, a környezeti hatásvizsgálati irányelv nemzeti jogszabályokkal való összhangba hozását célzó, indokolással ellátott véleményének való jogi megfelelést kívánja szolgálni, arra a Tervezet szövege jelen formájában – a Tanács rendelkezésére álló információk alapján – nem alkalmas.**
- 2. A Tanács tudomása szerint a Bizottság véleményének a lényege – a Bizottság hivatalos kommunikéje alapján – a következő: „...*Magyarország nemzeti jogszabályai a környezeti hatásvizsgálatok elvégzése alóli általános mentességeket írnak elő, ahelyett, hogy a mentességeket kivételes esetekre korlátoznák. A további hiányosságok közé tartoznak a következők: a fejlesztési engedély fogalmának helytelen törvénybe iktatása, a pénzbírságok túl alacsony mértéke, valamint az, hogy a bírósági eljárások költségei adott esetben megfizethetetlenek a civil társadalom számára...*”¹** A Tanács a Bizottság és Magyarország közötti eddigi levélváltást és az egyeztetések helyzetét nem ismeri – az indokolásnak éppen erre kellett volna kitérni –, de azt a tervezet alapján valószínűsíti, hogy **a tervezett módosítás nem orvosolja valamennyi, a hivatkozott levélben foglalt (vélt) jogharmonizációs hiányosságot.** A Tanács ezúton is jelzi, hogy amennyiben a Bizottság hivatalos álláspontját korábban megismerhette volna, akkor a jogharmonizációs lépések kapcsán lehetősége nyílt volna konstruktív, a nemzeti érdekeknek és a Bizottság elvárásának egyaránt megfelelő megoldás kidolgozásában közreműködni.
- 3. A Tanács tudatában van annak, hogy az uniós környezetvédelmi jog valóban ad a Tagállamok számára mentesítési lehetőséget a környezeti hatásvizsgálati irányelv**

¹ https://hungary.representation.ec.europa.eu/kotelezettsegszegesi-eljarasok-magyarorszagra-vonatkozodontesek-2025-majus-2025-05-07_hu

szabályainak az alkalmazása alól², ami jelentheti akár a hatásvizsgálati, előzetes vizsgálati kötelezettségtől való eltekintést is, illetve az eljárásban a nyilvánosság korlátozását is. A Tervezet szerinti rendelkezések elfogadása, illetve a lehetőség kihasználása azonban nem kötelezettség az adott tagállam, így Magyarország számára sem. Ráadásul a tervezett szabályozás azért is aggályos, mert a Bizottság – feltehetően – nem azt kifogásolta, hogy ez a szabályozás nem lett átültetve a hazai jogi szabályozásba, hanem a jelenlegi kivételek (mentességek) általános jellegét, illetőleg áttekinthetetlen rendszerét. Amennyiben a módosítás változatlan formában beépül a Kvt.-be, az nem az egyszerű átláthatóságot eredményezi, hanem tovább fokozza a környezetvédelmi engedélyezésre vonatkozó joganyag töredezettségét, a kivételek körének az amúgy is egészségtelenül magas arányát. A Tanács megjegyzi, hogy a Bizottság által kifogásolt sokféle kivételt az általános szabályok megalkotásával egyidejűleg fel kellene számolni, ellenkező esetben nem lesz semmivel sem áttekinthetőbb a szabályozási rendszer.

4. A Tervezet 1. §-ával megállapítani kívánt **Kvt. 66/B. § fogalomhasználata** – bár formálisan többnyire megfelel a hivatkozott irányelv által használt kifejezéseknek – **komoly értelmezési és jogalkalmazási kérdéseket vet fel** (pl. a védelmi kifejezés kiterjesztő értelmezésben parttalanná teszi az alkalmazás lehetőségét). A „feladat- és hatáskörrel rendelkező miniszter” javaslata kapcsán kérdés, hogy az az adott beruházás megvalósításában érdekelt minisztert, vagy a környezetvédelemért felelős minisztert jelenti-e. Komoly hiányosság, hogy a helyettesítő vizsgálati "módszer" mibenlétére (módszerére, eljárására, annak garanciáira) és alkalmazásának kötelezettségére nincs semmilyen előírás. Felvetődik az a kérdés is, hogy a kivételek meghatározására vonatkozóan a Kormány kezét kötik-e objektív, előre meghatározott szempontok, és valóban kivételes lenne-e a kivételezés. A közigazgatási engedélyezésre vonatkozó, eddigi, számos kivételt adó szabályozási gyakorlat (pl. nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházások) tükrében ezek a kérdések – a Tanács álláspontja szerint – nehezen kerülhetők meg. A környezeti hatásvizsgálati, illetve az előzetes vizsgálati eljárás káros hatásaira való utalás is (bár formálisan megfelel az irányelv szóhasználatának) ellentmondásos, illetve túlságosan széles – akár az eredeti rendeltetésétől eltérő – értelmezést is nyerhet. A Kvt.-n belüli jogi koherenciának sem felel meg teljesen a Tervezet, mivel az előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati, illetve az egységes környezethasználati engedélyezési rendszerbe sem illeszthető bele.
5. A Tanács szükségesnek tartja annak a részletes és érdemi vizsgálatát is, hogy a Tervezetben foglalt rendelkezések maradéktalanul megfelelnek-e az Alaptörvény követelményeinek, nem merülhet-e fel a visszalépés tilalmába való ütközés lehetősége. A jelenlegi védelmi szint ugyanis a küszöbértéket elérő beruházások környezeti hatásainak a hatásvizsgálati, vagy előzetes vizsgálati eljárások szerinti értékelése és az értékelés alapján adott környezethasználati feljogosítás, illetve egy adott környezethasználat megkezdésének a kizárása.
6. A Tanács külön felhívja a figyelmet arra, hogy a kivételes szabályok – azaz a környezetvédelmi követelmények érvényesítésétől való eltérés, vizsgálatok elvégzésének a mellőzhetősége – **túlzottan széles körben való alkalmazása komoly környezeti kockázatot jelenthet adott beruházások tekintetében**. Ennek körében elegendő arra a tényre utalni, hogy a hazai akkumulátoripar fejlesztésének megkezdése

² Lásd: az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak a vizsgálatáról szóló, módosított 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikk (4)-(5) bekezdései

előtt elmaradt a környezeti vizsgálat, melynek nemcsak a környezeti, hanem a társadalmi hatásai is kedvezőtlenek.

II.

1. **A Tervezetnek a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvényt (a továbbiakban: Ktdt.), illetve a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvényt (a továbbiakban: Ht.) módosító rendelkezései kapcsán alapvető hiányosság a megfelelő indokolás.** Ennek hiányában a javasolt szabályozás várható környezeti hatása nem ítélt meg. A Ktdt. jogharmonizációs vonatkozásai a megváltozott uniós jog ismeretében részben kikövetkeztethetők, de pl. az újbóli felhasználásra vonatkozó Ktdt. 2. § 32. pontja szerinti definíció hatályon kívül helyezése már felvet szakmai kérdéseket.
2. **A Ht. módosítása kapcsán a Tanács jelzi, hogy az elmúlt évtized módosításai folytán a Ht. viszonylagos koherenciája jelentős mértékben lecsökkent, a szabályozás kazuisztikussá vált, illetve felvetődik a személyre szabott jogalkotás kockázata is.** Ezen a helyzeten a Tervezet szerinti módosítás sem változtat, célszerű lenne egy új, egységes szemléletű hulladékgazdálkodási törvény megalkotása.
3. A Tervezet 13. §-ával megállapítani kívánt Ht. 9. § (2) bekezdés e) pontjában foglalt „tárgykörbe tartozó további hazai jogszabály” meglehetősen széles körű megfogalmazás. Viszont a Tervezet 14. §-a szerinti módosítás **belső ellentmondást tartalmaz (az „ütemezetten” és az „alkalmilag” fordulat konkurál egymással),** viszont az alkalmilag fogalmi elem magyarázatra szorul az eltérő gyakorlat miatt. Úgy tűnik, hogy a rendelkezés módosítása valamilyen konkrét igénynek való megfelelést szolgálja.
4. **A Tanács a Tervezet 17. §-ával megállapítani kívánt Ht. 47/A. § (3a) bekezdését komolyan aggályosnak tartja és javasolja az elhagyását.** A Tervezet e rendelkezése nem tesz mást, mint a hulladékgazdálkodás területét érintő egyes díjképzési szabályok veszélyhelyzet idején történő eltérő alkalmazásáról szóló 292/2025. (IX. 18.) Korm. rendelet szabályait kívánja – általánosan alkalmazandó szabályként – a Ht. rendelkezései körébe emelni. Tekintettel arra, hogy **a kormányrendeleti szabályozás kizárólag a háborús veszélyhelyzet idejére született, vagyis átmeneti jellegű szabály, általános, veszélyhelyzeten kívüli szabállyá emelése indokolatlan.** A hulladékgazdálkodással összefüggő díjak – különösen a kiterjesztett gyártói felelősségi, illetve a kötelező visszaváltási díjak – jelentős terhet jelentenek a kötelezettek számára, így azoknak **komoly gazdasági és inflációs hatásuk van.** Környezetvédelmi és gazdasági indokai is vannak annak, hogy az év közbeni változtatás lehetőségét ne emelje általános szintre a jogalkotó. Ezek – a teljesség igénye nélkül – a következők:
 - A körforgásos termékek árának fontos és jelentős részét képezik a kiterjesztett gyártói felelősségi, illetve a kötelező visszaváltási díjak. A kötelezettek számára alapvető jelentőségű a kellő időben történő, – **környezeti és gazdasági szempontból egyaránt – helyes árképzés,** az ezzel kapcsolatos **tervezés és a hosszú távú kereskedelmi szerződések megkötése.** A díjak módosítására emiatt csak kiszámítható és ütemezett keretek között kerülhet sor, ellenkező esetben a gazdasági szereplőket komoly versenyhátrány, illetve aránytalan gazdasági kockázat éri. A kockázat különösen nagy lehet az általában tőkeszegény hazai kis- és középvállalkozók körében, ahol a váratlan díjváltozások akár csődhullámokat is okozhatnak.
 - **Önmagában az évközi módosítás lehetősége inflációs hatású,** hiszen a gazdasági szereplőket a kiszámíthatatlan helyzetekre való felkészülés miatt túlzott tartalékolásra, így magasabb fogyasztói ár meghatározására ösztönzi.

- **Az évközi módosítás azért sem indokolható, mert a koncesszortól elvárható az évenkénti pontos tervezés**, amelynek köszönhetően nincs szükség évközi díjmódosításra. Ezt támasztja alá az a tény is, hogy a hasonló tevékenységet végző – eseteként évtizedek óta működő – külföldi szervezetek is évenként állapítják meg a gyártók által fizetendő díjakat.
 - Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság egyik lényeges eleme **a jogbiztonság**. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a jogbiztonság megköveteli, hogy a jogrendszer egésze, valamint az egyes szabályok egyértelműek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak és a norma címzettjei számára előre láthatóak legyenek. **A Tervezet szerinti módosítás – különösen annak általános, korlátozás nélküli alkalmazhatósága – feltehetően nem felel meg ezeknek a követelményeknek.**
 - **Amennyiben az „évközi módosítás” díjtételemeléssel jár, az a Kormány eredeti célját tükröző gazdasági stabilitás célja ellen hat**, továbbá a kötelezett gazdálkodó szervezetek üzleti folyamataiba való beavatkozást jelent és kiszámíthatatlan gazdálkodást és szerződéses kapcsolati rendszert teremt. Ennek kapcsán külön felhívja a Tanács a figyelmet a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény célkitűzéseire, illetve a 32. §-ában foglalt 30 napos szabály alkalmazására. A fentiekén túlmenően utalni kell arra, hogy **a különböző hulladékgazdálkodási díjak nem pusztán anyagi terhet jelentenek, vagy bevételi forrást biztosítanak, hanem – különösen a kiterjesztett gyártói felelősségi díj tekintetében – felelős hulladékgazdálkodási rendszer működését hivatottak garantálni.** A díjak évközi módosítása **a hulladékgazdálkodási rendszer stabilitásába vetett közbizalom meggyengülését is eredményezhetik.**
5. **A Tervezet 26. § 22. pontjával módosítani kívánt Ht.30/C. (3) bekezdésének a módosítását a Tanács elhagyni javasolja, a tervezett szabályozás ugyanis a jelenlegi helyzethez képest komoly visszalépést jelent.** A Tervezet az országos hulladékanalízis készítésének kötelező gyakoriságát az évenkénti gyakoriságról kétévenkéntire kívánja változtatni. **A módosítás szakmailag indokolatlan visszalépést jelentene, mivel a hulladékanalízis rendkívül fontos az országban keletkezett hulladékok mennyiségi és minőségi adatainak megismeréséhez**, amelynek különleges jelentősége van, amikor éppen egy új megközelítésű hulladékgazdálkodási rendszer épül ki hazánkban. A módosítás nehezítené a jogalkotási és jogalkalmazási döntéshozatalt, továbbá a szakemberek és a közvélemény számára átláthatatlanabbá tenné a helyzetet, veszélyeztetve a körforgásos gazdasággal és a környezetvédelemmel kapcsolatos célok teljesítését.
6. **A Tanács a Tervezet 26. § 27. pontjával módosítani kívánt Ht. 53/L. (1) bekezdés és (1a) bekezdés b) pontjának a tervezett módosításának az elhagyását kéri.** A hulladékgazdálkodásért felelős miniszternek – a Ht. értelmében – **évente átfogó elemzést kell készítenie** a koncesszió hatálya alá tartozó hulladékgazdálkodási tevékenységek ellátásáról, a koncessziós díj felhasználásról és az érintett hulladékáramokra meghatározott célértékek teljesítéséről a Kormány számára. Ennek határideje a hatályos szabályok szerint „minden év november 30.” A Tervezet ezt kívánja úgy módosítani, hogy erre csak az éves beszámoló által érintett tárgyévét követő 19. hónap végét követő 90 napon belül kerüljön sor. Ez a gyakorlatban azt jelentené, hogy a Kormány a koncessziós rendszer hatékonyságát, a feladatok teljesülését, a környezetre és a gazdaságra gyakorolt hatásokat csak majdnem két év után ismerhetné meg a miniszteri elemzésből. **A Tanács egyértelmű álláspontja szerint ez szakmailag megalapozatlan, súlyos veszélyt jelentene a rendszerrel kapcsolatos optimális döntéshozatali eljárások hatékonyságára, az időben szükséges korrekciókat**

lehetetlenné tenné, veszélyeztetve ezáltal a környezetvédelmi célok teljesítését, továbbá nemzetgazdasági kockázatokat is hordoz.

7. A Tanács számára úgy tűnik, hogy a Ht. módosításai nem minden részében és nem feltétlenül csak a hulladékgazdálkodási rendszer hatékonyságának a javítását célozzák, hanem sok esetben a koncessziós társaság eredetileg vállalt terheinek a csökkentését, illetve a bevételi forrásaik maximalizálását eredményezik.

III.

1. A Tanács elvi élel ismételten felhívja a figyelmet arra, hogy a Kvt. 43. § (1) bekezdésében szereplő **vizsgálati elemzés** elkészítése segíthetné a szabályozási célok elérését szolgáló komplex megközelítést. Az előterjesztéshez használt hatásvizsgálati lap tartalma, illetőleg a jogszabály tervezetének indokolása és tartalmi összefoglalója nem éri el azt a mélységű elemzést, ami az új szabályozásnak a környezetvédelmi jog normarendszerébe épülését minden részében tartalmazza. A hatásvizsgálati lap még részletesebb kitöltés esetén sem tudja pótolni a vizsgálati elemzést. A **Tervezet indokolása és a hatásvizsgálati lap tartalma még az eddigi** – kedvezőnek nem mondható – **gyakorlatnál is tartalmatlanabb, üresebb**. Gyakorlatilag semmilyen érdemi információt nem tartalmaz arra nézve, hogy mi a Tervezet célja, az egyes módosításokat – konkrétan – mi indokolja és az előkészítő miért ezt a szabályozási megoldást választotta.
2. A Tanács felhívja a figyelmet arra, hogy a Tervezethez csatolt **indokolás** – álláspontja szerint – **nem felel meg a jogalkotásról szól 2010. évi CXXX. törvény 18. §-ában**, különösen annak (5) bekezdésében foglalt követelményeknek.
3. Az előző pontban leírtakon túlmenően emlékeztetünk arra, hogy a Kvt. 44. § (2) bekezdése a Tanács véleményalkotására – főszabályként – **30 napos véleményezési határidőt** biztosít, amelynek alapvető oka, hogy egy nagy létszámú testület sokoldalú és megalapozott véleménynyilvánítása az átlagosnál hosszabb időt igényel. A rövid véleményezési határidő nem teszi lehetővé a várható hatások szükséges mértékű vizsgálatát.
4. A fentiek miatt **a Tanács jelzi, hogy a nem megfelelően megállapított véleményezési határidő meg nem tartása esetén sem tekinthető olyannak, mint aki a „tervezetekben foglaltakkal egyetért”.**

Budapest, 2025. november 4.

Országos Környezetvédelmi Tanács